

Tordas Értékei

Tordas Értékmegőrző-fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület lapja
honlap: www.tordas-ert.hu • e-mail: info@tordas-ert.hu • 2009. október • III. Évfolyam 9. szám

HANGYA NAPOK TORDASON

Szép nap virradt ezen a szeptemberi pénteken Tordasra. A Fajtakísérleti Állomás előtt gyülekeztek a falu lakói, hogy a megemlékezés virágait helyezték Almási Balogh Elemér szobrának talapzatára. Az egybegyűlteket Derecskei János választékos, hozzáértő mondatai köszöntötték. Az ünnepi beszédet, a BOTÉSZ elnöke Szendi Antal mondta el, aki kiemelte, a Hangya mozgalom ma is helytálló, helye van a mai mezőgazdaságban.

Ezt követően a Milleneumi Emlékparkban hagyományos emlékfá ültetésre került sor. Az előző évek gyakorlatától eltérően, a terménykiállítást az iskola aulájában rendezték, melyet Toman Ilona nyitott meg. A kiállításon nagy népszerűségnek örvendő tablók is az ő munkái. Ilona Tordas Hangyakorszakában készült képekből szerkesztett gyűjteményein, az idősebbek, rokonokat, ismerősöket fedeztek fel. Az 1930-as évről kiemelte név szerint, a faluban élő tisztségviselőket, és kézműveseket.

A kiállítás pazar volt, bár, kevesebb terményt állítottak ki, mint azt eddig megszoktuk.

A szombati napon rengeteg szép műsorból választhattak az iskolaudvarra látogatók. Jó lett volna, ha ezen a napon is a terménybemutatóra tábla hívta volna fel az ittlévők figyelmét.

A rendezvények bevételei az új óvoda építését támogatták. Sokan hozták el frissen sült pogácsájukat, vagy vásároltak a terménypiacon.

Az Értékmegőrző Asszonykórus és az Írisz Nőegylet lelkes tagjai idén is jeleskedtek a programok szervezésében és finomságokkal megrakott kosaraikkal érkeztek az immár hagyományos Pogácsa Fesztiválra.

A nap méltó záróakkordja volt, a jó hangulatú, hajnalig tartó bál. Ismét két szép napot élhettünk meg közösen, Tordason.

Cifka Julika

TÁJHÁZ HÍREK!

Megkezdődött a Tájház tetőépítése. Tervünk, hogy idén ez elkészüljön. Megköszönjük mindenkinek az eddigi hozzájárulását és segítségét. Támogató "vályogjegyet" továbbra is árulunk, mellyel hozzá lehet járulni az épület sikeres befejezéséhez. Kapható a tordasi benzinkúton.

Cifka János

REKORDOKAT DÖNTÖGET AZ IDEI TERMÉS AZ ÖREGHEGYEN!

Ahogy a csipkelődő adoma mondja: Búzánk, annyi lesz, amennyit az Isten akar, borunk viszont annyi, amennyit a gazda szeretne!

Az idei termésnél viszont nincs helye az élcelődésnek, mivel mind mennyiségben, mind pedig minőségben sokéves átlagokat túlszárnyaló szüreteket tarthattak a tordasi gazdák. A szőlőskertek tulajdonosai a tapasztalatuk és hozzáértésük mellett megemléstették az időjárás szerencsés alakulását. Sokuknak okozott kellemes fejtörést a szokottnál több szüretelő összecsoportítása és munkára fogása és az eddigieknél nagyobb űrmértékű hordók, tartályok beszerzése!

A háztáji szüretetek világában is ritka pillanatokot élhetett meg az Öreghegy. Idén nem csak a szüretelők végezték önfeledten közös munkájukat, de a gazdáknak is fülég érhetett a szájuk, a cukorfokoknál, csak a boldogságuk szárnyalt magasabbra!

KÉPVISELŐTESTÜLETI ÜLÉSEK TORDASON (TÖLTÖN EGY ÓRÁT KEDVENCEIVEL!)

Ahogy szerte az országban mindenhol, úgy Tordason is nyilvánosak, választott képviselőink tanácskozásai. Amennyiben nem rendelnek el zárt ülést, a falu apraja és nagyja szem- és fültanúja lehet a helyi rendeletek alkotásának. Tordas ügyes bajos dolgai itt találnak megoldásra, vagy bonyolódnak a megoldhatatlanságig.

Nagy sajnálatomra csak néhányan élünk a lehetőséggel, hogy figyelemmel kísérjük képviselőink munkáját. Pedig sok minden leszűrhető azokból az önkéntelenül, vagy direkt felszínre törő gesztusok, viselkedési elemek sokaságából, melyek folyamatos ingerként érik az ülésteremben, tisztos némaságban helyet foglaló közönséget.

Jómagam, ha csak időm engedi, részt veszek ezeken a hivatalos szeánszokon és néhány helyes, vagy talán helytelen meglátással invitálnám Tordas polgárait az önkormányzat épületének tetőterébe.

Az önmagát 70/30, többségi arányban képviseltető vasmarokkal tartott "frakció" szavazási fegyelme ugyan néha hézagossá tűnhet, de a kérdés újra feltételével és a voksát nem a kupacra tevő faluatyá szűrős szemmel való megbökődése általában eredményre vezet.

Szavazások alkalmával ugyan néha csődöt mond a matematika, de a retorika kifinomultnak igazán nem mondható eszközei képviselőink segítségére sietnek! Ekkor csendül fel a közönség számára néha érthetetlen kérdés: Na de méér'? Fordítva a szakszargont: Te miért erre szavaztál? Mintegy, azonnal számon kérve a választásokon bizalmat kapottat iziben hozott döntésének okán!

Az asztalon szép számban sorakozó hordozható személyi számítógépek mélyén lapulnak a szükséges dokumentumok, törvények jogszabályok. Lehet, hogy a papírjaik közt lapozgatók, nem csak a gyors adatforgalomról, de akár egy hálózatos amőba partiból is kimaradnak?

A faluban uralkodó hangulatból mindenki sejtheti, hogy néha bizony erős indulatok is felszabadulnak képviselőinkből. Néhányuk, mediterrán temperamentumot meghazudtolóan vágja ki a rezet, gerjesztve parázs vitát a döntésfolyamok fagyott légkörében!

A látottak sokakban kérdéseket vetnek fel és talán valaki a válaszokat is itt lelheti! Jöjjenek, éljenek törvény adta jogukkal! Persze csak akkor, ha időben sikerül értesülniük a pontos időpontokról!

Bedi Viktor

- EGYESÜLETI HÍREK - ÖREGHEGYI HÍREK !

A szőlőkben lassan véget ér a szüret. A pincékben forr az úbor. A gazdák elmondása szerint az idei évben kimagasló termés volt, úgy minőségben, mint mennyiségben. Az öreghegy jövőjéről és problémáiról beszélgettünk el Egyed Lajossal, a TORDAS ÖREGHEGYÉRT Közhasznú Egyesület elnökével.

Az első kérdésem, hogy mikor és milyen céllal alakult az Egyesület.
- Ez év júniusában alakultunk meg, céljaink - többek között - az Öreghegyi ingatlan tulajdonosok érdekeinek képviselete, a hagyományok ápolása, természetvédelem és szakmai tanácsadások szervezése.

Felvetődik a kérdés, hogy szükség van - e ehhez egy Egyesületre, hiszen már 10 éve működik a Hegybíró választás, amikor minden évben a gazdák maguk közül választanak egy érdekeiket képviselő embert.

- Valóban működik ilyen, de az nem egy hivatalos intézmény, nincsenek olyan lehetőségei, mint egy bíróságon bejegyzett Egyesületnek. Másképpen tud érdekképviseletet érvényesíteni, gondolok például pályázatokra stb.

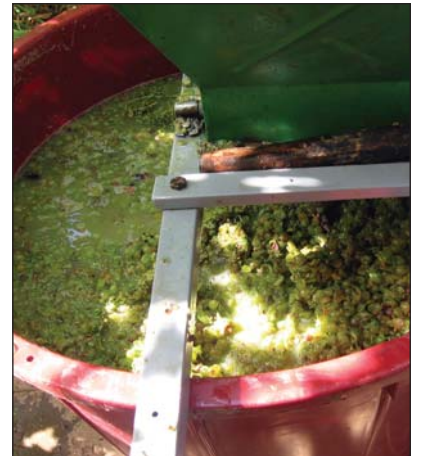
Erről jut eszembe, hallottak-e a mezőri rendszer kezdeményezéséről, ami sajnos nem talált támogatást az Önkormányzat részéről.
- Igen hallottuk, és nagyon sajnáljuk, hogy nem jött létre. Sajnos az Öreghegyen is gyakran előfordul, hogy lopják a termést, biztos vagyok benne, hogy a telektulajdonosok támogatnák a mezőri működését.

Mit lát az Öreghegyen legnagyobb problémának?

- Első helyen az utak, különösen az Erdőmajori út állapotát. Ehhez mindenképpen szükséges lenne az Önkormányzat közreműködése, hiszen ez egy közút, melyet nem csak az Öreghegyiek használnak. Probléma sajnos az egyre több elhanyagolt telek. Amivel előbbre léptünk az a szemét, ami talán kevesebb van eldobálva, mint régebben.

Köszönöm, szépen a beszélgetést, és sok sikert kívánok az Egyesület működéséhez.

Cifka János

A NYUGDÍJAS KLUB HÍREI

Puonci testvértelepülésünk nyugdíjasai 2009. augusztus 22-én meghívták a Tordasi barátait és a nyugdíjasklub vezetőségét. Kilencen látogattunk el hozzájuk egy kisbusszal, amit az Értékmegőrző egyesület bocsátott rendelkezésünkre, ezt ezúton is köszönjük! Örömmel tettünk eleget a meghívásnak.

Miska, egy régi barát reggelivel vendéglát meg bennünket. Megmutatta lakóhelyét és nagy területen lévő szőlőjét. Jó hangulatban, vidám beszélgetéssel töltöttük az időt. Meglátogattuk a helyi építőanyag üzemet, ami a falu büszkesége, készségesen kalauzoltak bennünket a sok érdekesség között. A tiszteletünkre egybegyűlt lakosság a Művelődési Ház udvarán felállított hatalmas sátorban nagy szeretettel fogadott minket. A köszöntések után bőséges és finom ebédet szolgáltak fel, meglepetésként a híres szlovén szalagos fánkot kaptunk, ami saját készítésű volt. Zene és tánc fokozta a jó hangulatot. Ebéd utáni megbeszélésen a Puonci vezetők indítványozták a két nyugdíjas klub kapcsolatának hasonlóként szorosra fonását, mint azt már sikerrel tető alá hozták a szőlősgazdák és a népdalkörök tekintetében.

Örömmel fogadtuk ezt a felvetést és reméljük, hogy ezen célunk eléréséhez az önkormányzat támogatását is elnyerhetjük.

Gurabi Tiborné

A legnagyobb érték az emberi élet!
A tordasi defibrillátoros csapat a nap 24 órájában,
felkészülten várja a segélyhívásait!

- 06-30-249-99-99 -

ŐRIZETLEN MEZŐK, AVAGY A MEZŐŐRSÉG VALÓBAN NEM KELL TORDASNAK?

Korábbi számunkban már behatóan vizsgáltuk, - a mostanra már elfogadott- közbiztonsági koncepció részeként, a Mezőőri Szolgálatot és annak égető szükségét a Tordast övező mezőgazdasági területeken. A minden gazdálkodó és szakember véleménye szerint remek kezdeményezés végére érdekes pont került! Egy testületi ülésen, jelentette ki kis falunk vezetése, hogy érdektelenség miatt ítéltetett kudarcra a tordasi Mezőőri Szolgálat.

Információink szerint, a községhatárhoz tartozó földterületek döntő többségén gazdálkodók egy megbeszélésen, már elvi megállapodást kötöttek és várták az önkormányzat lépését. Amint az tudomásunkra jutott, a tárgyalásokon konkrét, hektárra leosztott hozzájárulási összeget is javasoltak.

"Hidvégi Ferencsel lezajlott, jó hangulatú beszélgetésünk végkicsengése igencsak pozitív. Bár kiderült, hogy településünk külterületén is virágzik a bűnözés, de van megoldás és van szándék, jó példa és erő a gazdálkodók részéről arra, hogy az áldatlan állapoton változtassanak. Reméljük, hogy döntéshozóinknál is célt ér egy ilyen sok ember életét jó irányba befolyásoló kezdeményezés."
(Tordas Értékei 2009/március)

"19. § (1) Az önkormányzati mezei őrszolgálat megalakítási, fenntartási és működési költségeit a földhasználó, ha ez ismeretlen, a tulajdonos által kifizetett mezőőri járulékból kell fedezni, amelynek mértékét és megfizetésének módját a települési, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, a mezei őrszolgálat létesítéséről és működéséről szóló helyi önkormányzati rendeletében szabályozza.

(2) A megalakítási, fenntartási és működési költségek felét a központi költségvetés biztosítja hozzájárulásként."

A mostanság, „rendkívül stabil anyagi helyzetben” lévő önkormányzatnak minimális befektetéssel és jelentős állami támogatással lenne lehetősége Tordas mezőgazdasági területeinek védelmére! Mind a tavaszi, mind a mostani cikkünk anyaggyűjtésénél megkeresett gazdák egybehangzóan támogatnák a Mezőőri szolgálat létrehozását!

A helyben működő Fajtakisérleti Állomás, kötelező jelleggel kénytelen területeinek őrzetével mezőőrt megbízni, de jelenleg a martonvásári szolgálattal állnak munkakapcsolatban és kényszerűségük okán, hozzájárulásukat is oda fizetik be!

A helyi vadásztársaság csatlakozott a gazdák kezdeményezéséhez és az előzetes hivatalos egyeztető tárgyaláson megerősítette azon szándékát, hogy abban az esetben, ha az alkalmazásra kerülő mezőőri hivatásos vadász feladatok ellátására is alkalmas személy lesz, a mezőőri szolgálat működési költségeihez havi 80.000 forinttal hozzájárul. Tekintettel arra, hogy az ügyben hosszú ideig nem történt előrelépés a vadásztársaság önállóan döntött új hivatásos vadász alkalmazásáról, aki szeptember 1-én, munkába is állt.

A testületi ülésen említett, a gazdáknak kiküldött kérdőív előtt sokan furcsáltak. Elmondásuk szerint egy olyan kérdés szerepelt a komolyan semmiképpen nem nevezhető passzuson, amiről már rég egyeztettek. Ezen ívek visszaérkezésének csekély számából szűrhetők le az illetékesek azt, hogy a tordasi gazdáknak nincs szükségük a mezőőri munkájára! A környék mezőgazdasági területein elszaporodott bűncselekmények és a Martonvásári mezőőri szolgálat hatékonyságának láttán minden megkérdéztünk értetlenül áll a tordasi döntéshozók lépése és kijelentése előtt! Hogy egy mozdulattal söpörtek le asztalukról egy ilyen egyértelműen hasznos és kedvezményes lehetőséget, azt a nagy termelők mellett az Öreghegyen élők is megdöbbenéssel fogadták, hiszen az ő érdekeiket és biztonságukat is szolgálhatná a látszólag kútba esett mezőőri szolgálat.

Ahogy a külterületeken megélhetésüket a bűnözőktől féltőkben, a vadállományukért és a lakókönyezetük biztonságáért aggódókban, úgy mindenkiben felmerülhet a kérdés: Egy olyan kezdeményezésnek, ami alapvetően az érintettektől indult ki, hogy lehet tetetője az érdektelenség? Talán még talányosabb az, hogy döntéshozóink, akik minden lehetőség megragadására késznek mutatkoznak, hogy hagyhatnak ki egy ilyen egyértelműen értékeinket, jólétünket és biztonságunkat, megőrző lehetőséget?

Bedi Viktor

ÉLETET MENTETT A DEFI'

Vegye elő a telefonját, - MOST - és mentse el a defibrillátoros csapat telefonszámát: 06-30-249-99-99. Ne kelljen ezt soha hívnia, de ha baj van, elpocsékolta drága idő előkeresni az újságot. Amikor az ember amúgy is kétségbeesett és zavarodott.

A minap ügyeitem során, hívás jött a defi telefonra, reménykedtem, hogy téves, vagy a "gazda" ellenőrzí tényleg működik-e a dolog. Szokta! A hívás bizony éles volt. A táskát átpakoltam a férjem kívülrálló kocsijába, és mentem.

A betegnek nem tudunk pulzust tapintani, a verejték kiverte, nehezen lélegzett. Innen már azért beszélek többes számban, mert a család által riasztott ismerősök közül, a hölgy tapasztalt egészségügyis lehetett, higgadt és nagyon tudatos volt.

A páciens az eszméletvesztéssel küzdött. A gépet rákapcsoltuk - szükség volt a sokkra -, megnyomtam a piros gombot.

Az úr színe visszatért, pulzusa érzékelhető lett, közölte velünk, határozottan jobban van. A defi újravizsgálta, újabb sokkra nem került sor. Megérkezett az orvos, a beteg jó kezekbe került, a mentők kórházba szállították, állapotát stabilizálták.

Hazaérve rendet tettem a táskában, újabb mentésre készítettem fel a defibrillátort.

Cifka Julika

Kiadja: Tordas Értékmegőrző-fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület
Felelős kiadó: Cifka János
Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Honlap: www.tordas-ert.hu
Megjelenik: 600 példányban

Ingyenes!